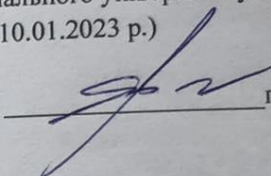


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

Затверджено
на засіданні кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від 10.01.2023 р.)

Завідувач кафедри  проф. Крупка М.І.

Силабус з навчальної дисципліни «Оподаткування юридичних і фізичних осіб»,
що викладається в межах освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Львів - 2023 рік

Назва дисципліни	Оподаткування юридичних і фізичних осіб
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту, кім. 102
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 “Управління та адміністрування”; 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”
Викладачі дисципліни	Кміть Віра Мирославівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту економічного факультету
Контактна інформація викладача	ел. пошта vira.kmit@lnu.edu.ua тел. +380679652411
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Microsoft Teams або Google Zoom. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або зателефонувати.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/opodatкування-yurydychnyh-i-fizychnyh-osib
Інформація про дисципліну	Навчальну дисципліну розроблено так, аби дати студентам необхідні знання для розуміння принципів та методик оподаткування юридичних та фізичних осіб в Україні, особливостей організації справляння податкових платежів суб'єктами підприємництва – юридичними та фізичними особами, що підвищить рівень податкової грамотності здобувача та дозволить оволодіти практичними навиками ведення податкової роботи та способами оптимізації оподаткування.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Оподаткування юридичних і фізичних осіб” є вибірковою дисципліною зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» для освітньої програми підготовки бакалаврів, яка викладається в 6 семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Мета навчальної дисципліни: формування необхідних знань та умінь, спрямованих на розвиток у студентів компетентностей, пов'язаних із теоретично-прикладними та організаційно-правовими основами функціонування системи оподаткування юридичних та фізичних осіб, її економічною сутністю, призначенням і завданнями, функціями, роллю, сферою застосування та методами обчислення і справляння платежів податкового характеру. Цілі навчальної дисципліни: сформувані теоретичні знання і практичні навички особливостей справляння податкових

	<p>платежів суб'єктами підприємництва – юридичними та фізичними особами для оволодіння сучасними підходами в податковій практиці, а також розуміння переваг і недоліків сучасної системи оподаткування; вивчити систему оподаткування в розрізі основних податків (податку на додану вартість, мита, акцизного податку, податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, військового збору, єдиного соціального внеску, єдиного податку та інших), які справляються юридичними та фізичними особами; з'ясувати особливості ведення податкової роботи юридичними та фізичними особами – платниками податків; з'ясувати чинний порядок обчислення податкової бази та правильності застосування діючих ставок податків (зборів, обов'язкових платежів), які справляються в Україні, оцінити їхні переваги і недоліки.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України 02.12.2010р. №2755-VI. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення деяких податкових норм: Закон України №4834-IV. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4834-17 3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності: Закон України №4014-17. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc34?id=&pf3511= 4. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм: Закон України №4834-VI від 24.05.2012р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/ 5. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: Указ Президента України №727/98 від 03.07.98р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=727%2F98 6. Замасло О. Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : монографія / О. Т. Замасло. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 420 с. 7. Замасло О. Т., Приймак І. І., Грін О.В. Податкова система: навчальний посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка. – 2011, 240 с. 8. Захожай В.Б., Литвиненко Я.В., Захожай К.В., Литвиненко Р.Я. Система оподаткування та податкова політика: навч. посібник / Під ред. В.Б.Захожая. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с. 9. Кучерявенко М.П. Податкове право України: Академічний курс [Текст]: підручн./ М.П. Кучерявенко; Міносвіти і науки України. - К.: Правова єдність, 2008. - 701 с. 10. Митна справа: підручник / За ред. д-ра екон. наук, проф. Крупки М.І. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 11. Податкове право: Навч. посіб. / Л. К. Воронова, М.П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва. Київ: Правова єдність, 2009. 600 с. 12. Система адміністрування податків в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / [М.І. Крупка, В.М. Кміть, Р.Ю. Паславська, Н.Б Демчишак]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 448. <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Бюджетний кодекс України: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456%D0%B2-17 14. Митний кодекс України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/ 15. Господарський кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 16. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: https://tax.gov.ua. 17. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: https://customs.gov.ua/

	<p>18. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: https://www.treasury.gov.ua.</p> <p>19. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: www.ibser.gov.ua.</p> <p>20. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua.</p> <p>21. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: https://www.pfu.gov.ua/</p> <p>22. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України. URL:http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index</p>
Тривалість курсу	150 год. 5 кредитів
Обсяг курсу (очний / заочний формат)	64 години аудиторних, з них 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 86 годин самостійної роботи / 20 годин аудиторних, з них 12 годин лекцій, 8 годин практичних занять та 130 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історико-економічні передумови становлення та розвитку системи оподаткування в Україні; - і розуміти сутність систем оподаткування юридичних і фізичних осіб, її цілі та завдання; - розрізняти зміст категорій «податкова система» та «система оподаткування»; - основні нормативні акти, які регулюють порядок нарахування та сплати окремих податків і зборів; - особливості функціонування системи оподаткування на рівні юридичних та фізичних осіб; - чинний порядок обчислення податкової бази та правильності застосування діючих ставок податків (зборів, обов'язкових платежів), які справляються в Україні; - особливості застосування пільгових умов та спеціальних режимів оподаткування в Україні та за кордоном. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризувати види податкових платежів; - розпізнавати приналежність платежів за формою оподаткування (прямі, непрямі), за економічним змістом (податки на доходи, на споживання, на майно), за рівнем бюджетного устрою (загальнодержавні, місцеві), за системою ціноутворення та за суб'єктами; - охарактеризувати системи оподаткування юридичних і фізичних осіб, особливості та принципи її побудови; - характеризувати концептуальні основи розвитку системи оподаткування юридичних і фізичних осіб; - вибирати заходи державного регулювання в сфері оподаткування; - розробляти достатню кількість альтернативних варіантів підходів до оподаткування з метою оптимізації; - аналізувати і готувати аналітичні доповіді з певної проблеми/задачі; - формувати інформаційну базу системи оподаткування юридичних і фізичних осіб; - розв'язувати типові задачі та ситуаційні завдання на основі практичних прикладів; - виокремлювати позитивний досвід справляння податків та зборів в різних країнах світу і визначати напрями її адаптації та гармонізації податкового законодавства до вимог в Євросоюзу, зважаючи на інтеграційний курс України.
Ключові слова	Система оподаткування, податок, збір, податкова ставка, платник податків, фізичні особи, юридичні особи, база оподаткування, податковий період.

Формат курсу	Очний / заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці 6 семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань з дисциплін програми підготовки бакалаврів, достатніх для сприйняття категоріального апарату (“Податкова система”, “Бухгалтерський облік”, “Фінанси підприємств”, “Страховання”).
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, практичні заняття, розв’язування ситуаційних задач, колаборативне навчання, дискусія, робота з тестовими та іншими діагностичними методиками.
Необхідні обладнання	Інформаційно-комп’ютерне забезпечення: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проектор. Програмне забезпечення: пакет програм Microsoft Office або аналог, ПЗ для доступу в мережу Інтернет і для роботи з презентаціями.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття, самостійна робота: 60% підсумкової оцінки; максимальна кількість балів 60; - контрольні заміри (п’ять модулів): 40% підсумкової оцінки; максимальна кількість балів 40. <p>Залік виставляється за підсумками навчання упродовж семестру. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, презентації, реферати, пошукові роботи, заповнення форм податкової звітності тощо).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, отримані за оцінювання поточних робіт, самостійних робіт, та бали за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Податкові платежі та їх функції 2. Елементи податку та їхня характеристика 3. Оподаткування як складова фінансової системи держави 4. Податкова політика та принципи її здійснення 5. Суть та характеристика податкових взаємовідносин 6. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб фіскальних органів 7. Права, обов'язки та відповідальність платників податків 8. Організація та види податкової роботи 9. Особливості реєстрації та постановки платника податку на облік 10. Система адміністрування податків в Україні 11. Платники та об'єкт оподаткування військовим збором. 12. Особливості нарахування та справляння військового збору 13. Платники та об'єкт оподаткування ПДФО 14. Особливості обчислення та справляння ПДФО 15. Податкова соціальна пільга з ПДФО 16. Податкова знижка з ПДФО 17. Суть ЄСВ та практика його застосування 18. Платники та об'єкт оподаткування ЄСВ 19. Особливості нарахування та справляння ЄСВ 20. Ставки ЄСВ для різних категорій платників податків 21. Суть та призначення спрощеної системи оподаткування 22. Особливості загальної системи оподаткування для ФОП 23. Спрощена система оподаткування для ФОП 24. Спрощена система оподаткування для юросіб 25. Аналіз інновацій щодо ФОП 26. Види митних платежів 27. Роль митних платежів в державному регулюванні економіки 28. Види та класифікація непрямих податків 29. Платники та об'єкт оподаткування мита 30. Ставки мита та особливості їх застосування 31. Особливості нарахування мита 32. Порядок сплати та адміністрування мита

	<ol style="list-style-type: none"> 33. Платники та об'єкт оподаткування ПДВ 34. Ставки ПДВ та особливості їх застосування 35. Особливості нарахування ПДВ 36. Порядок сплати та адміністрування ПДВ 37. Платники та об'єкт оподаткування акцизного податку 38. Ставки акцизного податку та особливості їх застосування 39. Особливості нарахування акцизного податку 40. Порядок сплати та адміністрування акцизного податку 41. Сутність ППП та його частка в бюджетних надходженнях 42. Платники та об'єкт оподаткування ППП 43. Ставки ППП та особливості їх застосування 44. Склад доходів і витрат підприємства 45. Порядок обчислення податкової бази для ППП 46. Механізм амортизації основних засобів і нематеріальних активів 47. Порядок сплати та адміністрування ППП 48. Сутність і види податкових різниць з податку на прибуток 49. Рента за користування надрами для видобування корисних копалин та за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин 50. Рента за користування радіочастотним ресурсом України 51. Рентна плата за спеціальне використання води 52. Рента за спеціальне використання лісових ресурсів 53. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України 54. Сутність місцевих платежів та практика їх справляння в Україні 55. Місцеві податки та особливості їх справляння 56. Порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки 57. Порядок обчислення та сплати транспортного податку 58. Порядок обчислення та сплати плати за землю 59. Особливості справляння збору за місця для паркування транспортних засобів 60. Особливості справляння туристичного збору
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Силабус курсу розробила к.е.н. доцент **Кміть Віра Мирославівна**

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиждень / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 2 год.	Тема 1. Економічний зміст податкових платежів та сутність системи оподаткування 1. Податкові платежі та їх функції 2. Елементи податку та їхня характеристика	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,6,7,8,12	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 8 год.	1 тиждень
1 / 2 год.	3. Оподаткування як складова фінансової системи держави 4. Податкова політика та принципи їх здійснення	Практичне заняття: дискусія, групова робота				
2-3 / 4 год.	Тема 2. Організація податкових взаємовідносин в Україні 1. Суть та характеристика податкових взаємовідносин 2. Організація та види податкової роботи 3. Особливості реєстрації та постановки платника податку на облік	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,6,7,8,9,11,12	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 8 год.	2-3 тиждень
2-3 / 4 год.	4. Система адміністрування податків в Україні	Практичне заняття: дискусія, групова робота. Самостійна робота				
4-6 / 6 год.	Тема 3. Механізм оподаткування доходів фізичних осіб	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,2,3,4,6,7,8,12,21,21	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу;	4-6 тиждень

4-6 / 6 год.	<ol style="list-style-type: none"> Військовий збір: особливості нарахування та справляння ПДФО: особливості обчислення та справляння ЄСВ та практика його застосування 	Практичне заняття: дискусія, групова робота			вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 12 год.	
7-8 / 4 год.	<p><i>Тема 4. Особливості функціонування ФОП та оподаткування їх діяльності</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Загальна система оподаткування для ФОП 	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,2,3,4,5,6,7,8,12,21,22	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 12 год.	7-8 тиждень
7-8 / 4 год.	<ol style="list-style-type: none"> Спрощена система оподаткування для ФОП та юросіб Аналіз інновацій щодо ФОП 	Практичне заняття: дискусія, групова робота. Самостійна робота				
9-11 / 6 год.	<p><i>Тема 5. Непрямі податки в системі оподаткування</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Митні платежі як інструмент економічного регулювання Класифікація непрямих податків Особливості нарахування, сплати та адміністрування мита 	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,10,12,13,14,15,16,17,20	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 15 год.	9-11 тиждень
9-11 / 6 год.	<ol style="list-style-type: none"> Особливості нарахування, сплати та адміністрування ПДВ Особливості нарахування, сплати та адміністрування акцизного податку 	Практичне заняття: дискусія, групова робота. Самостійна робота				

12-14 / 6 год.	<p><i>Тема 6. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток юридичними особами</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність ППП та характеристика основних елементів податку 2. Склад доходів і витрат підприємства, порядок обчислення податкової бази для ППП 3. Механізм амортизації основних засобів і нематеріальних активів 	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,2,3,4,11,12,15,16,18,19	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 15 год.	12-14 тиждень
12-14 / 6 год.	<ol style="list-style-type: none"> 4. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток 5. Сутність і види податкових різниць з податку на прибуток 	<p>Практичне заняття: дискусія, групова робота. Самостійна робота</p>				
15 / 2 год.	<p><i>Тема 7. Механізм нарахування та сплати рентних платежів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рента за користування надрами для видобування корисних копалин та за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин 2. Рента за користування радіочастотним ресурсом України 	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,13,16,18,19	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 8 год.	15 тиждень
15 / 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> 3. Рентна плата за спеціальне використання води 4. Рента за спеціальне використання лісових ресурсів 5. Рентна плата за транспортування нафти і 	<p>Практичне заняття: дискусія, групова робота</p>				

	нафтопродуктів, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України					
16 / 2 год.	<p><i>Тема 8. Механізм нарахування та сплати місцевих податків та зборів</i></p> <p>1. Сутність місцевих платежів та практика їх справляння в Україні</p> <p>2. Місцеві податки та особливості їх справляння (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, плата за землю)</p>	Лекція	Презентація, методичні рекомендації	1,7,12,13,16,18,19,20	Підготовка до практичних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю) 8 год.	16 тиждень
16 / 2 год.	<p>3. Види місцевих зборів та особливості їх справляння (збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір)</p> <p>4. Перспективи розвитку місцевого оподаткування в контексті фінансової децентралізації</p>	<p>Практичне заняття: дискусія, групова робота.</p> <p>Самостійна робота</p>				